

УДК 81'255+811.111

ВІДТВОРЕННЯ ЕКСПРЕСИВНОСТІ ОБРАЗНИХ ЗАСОБІВ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ ТЕКСТІВ ПОЛІТИЧНОГО ДИСКУРСУ

Сергій Моркотун

Житомирський державний університет імені Івана Франка
вул. Велика Бердичівська, 40, м. Житомир, Україна, 10008
morkotun@i.ua

Чим більш відкритим і демократичним є життя суспільства, тим більше уваги приділяється мові політики. Вона схильна до змін залежно від історичної епохи: одні слова та вирази зникають з активного вжитку, на їхнє місце приходять інші. Цей процес зумовлений намаганням політичних сил підкреслити новизну політичної системи, своїх поглядів і переконань, а також зберегти вплив на аудиторію. Ці намагання в текстах політичного дискурсу виражаються експліцитно та імпліцитно. Переклад таких текстів часто викликає труднощі, оскільки їхній лексичний і граматичний склад потребує ретельного добору еквівалентів перекладу.

Ключові слова: політичний дискурс, експресія, тропи, образність, ЗМІ, стратегії перекладу.

З розвитком політичних технологій підвищується увага суспільства до теорії та практики політичної комунікації. Політичним дискурсом цікавляться і професіонали від політики, зокрема журналісти і політологи, і лінгвісти, а також широкі маси громадян. Якщо на Заході питаннями мови влади, мови й ідеології, мовного маніпулювання почали цікавитись приблизно із середини ХХ століття, то в нашій країні мовознавці зайнялись їх дослідженням з часу «перебудови», коли політична комунікація набула значно більшої ваги порівняно з попереднім політико-історичним періодом. Це пов'язано зі зростанням у сучасному демократичному суспільстві значення політичної комунікації, оскільки за таких умов вирішення політичної проблеми залежить від того, наскільки вдало вона мовно інтерпретована. Крім того, політичному дискурсу властивий високий ступінь маніпулювання, тому виявлення механізмів політичної комунікації та з'ясування технік їх адекватного перекладу є важливими для визначення характеристик мови як засобу впливу. У цьому сенсі вага дослідження політичного дискурсу, засобів вираження його експресії та способів їх перекладу, з одного боку, зумовлена необхідністю пошуків для політиків шляхів впливу на аудиторію, а з іншого – необхідністю розуміння аудиторією намірів і прихованих прийомів мовного маніпулювання.

Теоретичною основою для цієї розвідки послуговували роботи з лінгвістики тексту і теорії дискурсу (Р. Водак, Т. ван Дейк, В. В. Богданов, Б. М. Гаспаров, М. Л. Макаров), теорії риторики (Т. В. Анісімова, Л. О. Введенська, А. К. Михальська, Ю. В. Рождественський), політичної комунікації (В. З. Дем'янков, А. В. Загребельний, А. П. Чудінов, О. І. Шейгал), лексичних особливостей політичного дискурсу (О. І. Воробйова, В. А. Маслова, Ю. І. Плахотна), проблем експресивності (Н. В. Аванесова, В. А. Звягінцев, Н. Ф. Хасанова), перекладу політичних текстів (Ю. А. Лобода, С. А. Манік, Н. О. Резнікова, Г. С. Соловей).

Особливості політичної комунікації, серед яких А. П. Чудінов називає інформативність, редуccionізм, інституціональність, особистість, агресивність, оцінність, інтертекстуальність та експресивність, створюють необхідні умови для успішного маніпулювання свідомістю та діяльністю адресата [5, 71]. Маніпулювання здійснюється з допомогою мовленнєвого впливу, який перетворює мовну картину політичного світу у свідомості адресата та спонукає його до дії. Мовленнєвий вплив П. Б. Паршин розглядає як явище впливу на індивідуальну та/чи колективну свідомість і поведінку, що здійснюється за допомогою різних мовленнєвих засобів. Ці засоби можуть бути лінгвістичними (лексичні, фразеологічні, синтаксичні), екстралінгвістичними (інтонація) та паралінгвістичними (міміка, жести, пози).

Метою цього дослідження є виявлення механізмів відтворення експресивності образних засобів при перекладі текстів політичного дискурсу. Відповідно, **об'єктом** – політичний дискурс, а **предметом** – експресивність образних засобів політичних публікацій в електронних ЗМІ.

Як специфічна категорія мови, експресивність являє собою синтез кількох базових конотативних аспектів оцінюваності, емоційності, образності, інтенсивності, які передають суб'єктивність змісту відповідної вербальної одиниці. Незважаючи на те, що англomовним суспільно-політичним текстам властивий більш нейтральний тон повідомлень про поточні події, ніж українським, у текстах ЗМІ активно використовуються експресивні засоби. Експресивність текстів досягається завдяки використанню тропів і фігур. Їхнє призначення, окрім іншого, – оптимізація комунікації та забезпечення високого ступеня впливу дискурсу на реципієнта. Дослідження механізмів відтворення експресивності образних засобів є важливим для теорії і практики перекладу, оскільки недостатня увага до них призводить до неадекватності перекладу та спотворення авторського наміру.

У політичних публікаціях адресатом мовленнєвої діяльності виступає масова аудиторія, яка є непрямим учасником дискурсу. Тому в промовах політичних діячів, а відповідно, і в статтях використовуються не тільки терміни, але й загальнонародна мова, якій властива експресивність.

Найбільш дієвим засобом передачі експресії, переконання у політичному тексті є **метафора**. На думку О. В. Дітріх, реципієнт не зосереджує уваги на метафорі, що дозволяє впливати не на свідомість, а на несвідомі компоненти його психіки [1]. Л. І. Шадаєва стверджує: включаючись в систему образів, які використовуються для пропаганди певних ідей, метафора починає функціонувати на рівні конструювання символічного простору соціуму, стає матеріалом формування колективних уявлень та ідеологічних доктрин [6].

Специфіка політичної метафори полягає в тому, що завдяки своїй образності вона виконує прагматичну інтерактивну функцію згладжування найбільш небезпечних політичних висловлювань, що зачіпають суперечливі політичні проблеми, мінімізуючи відповідальність промовця за можливу буквальну інтерпретацію його слів адресатом. Оскільки метафора в політичному дискурсі завжди апелює до фонду загальних знань, вона тим самим створює в партнерів

по комунікації спільну платформу, спираючись на яку адресант може успішніше вносити у свідомість адресата незагальноприйняті думки [4]. Вдалі метафори викликають емоції та надовго залишаються в пам'яті людей.

Переклад метафори пов'язаний з вирішенням низки лінгвістичних, літературознавчих, культурологічних, філософських та інших проблем. Існує декілька класифікацій стратегій перекладу метафор (Н. І. Борковец, П. Ньюмарк, К. Шеффнер). На наш погляд, найбільш повною є класифікація Т. А. Казакової [2], яка містить такі правила відтворення метафори:

1. Повний переклад застосовується для метафоричних одиниць тоді, коли в мові оригіналу та перекладу збігаються і правила сполучення, і традиції вираження емоційно-оцінної інформації, що використані в цій метафорі. Наприклад: *There is no battlefield of liberty on which there is not a piece of land that is marked out as American and there is no day of remembrance in Britain that is not also a commemoration of American courage and sacrifice far from home* [14]. – *Немає такого поля бою за свободу, де б не було ділянки землі, на якій не відзначились би американці. Під час будь-якого поминального дня в Британії згадують мужність і саможертвність американців, які загинули далеко від дому* (тут і далі переклад мій. – С. М.).

2. Додавання чи випущення використовується за наявності різниці в ступені очікуваної схожості в мові оригіналу та перекладу.

Our task must be to build tomorrow today [14]. – *Наше завдання має полягати в тому, щоб побудувати це завтра сьогодні* (додавання).

Ironically, Bernanke, the academic expert on the Great Depression, adopted what had been described by Ethan Harris, chief U.S. economist for Barclays Capital, as a “see no evil, hear no evil, speak no evil” policy with respect to asset bubbles [13]. – *Бернанке, академічний спеціаліст з Великої депресії, іронічно перефразував вислів Етана Харріса, головного економіста Баркліз Кепітал: політика «ігнорування та замовчування» фінансових пірамід* (випущення).

3. Заміна застосовується в разі лексичної чи асоціативної невідповідності між елементами метафори в мові оригіналу та перекладу.

When there's a cloud hanging over our reputation, we'll address it, as we have done by setting up an inquiry into whether this country was complicit in the mistreatment of detainees [10]. – *Коли щось може заплямувати нашу репутацію, ми вживатимемо заходів, як це було зроблено у випадку звинувачення країни у поганому поведженні із затриманими. У відповідь ми розпочали розслідування.*

4. Структурне перетворення використовується за різниці традицій граматичного оформлення метафори в мові оригіналу та перекладу.

Saif, who won't vote for the Conservatives, scoffs at the idea work is an automatic route out of poverty [17]. – *Саїф, який не голосуватиме за консерваторів, висміює ідею, що робота – це шлях, який автоматично виведе з бідності.*

5. Традиційна відповідність вживається стосовно метафор фольклорного, біблійного, античного походження.

Labour's Achilles' heel has been government spending, which blew out in significant fashion in 2008, the last year Labour was in power [8]. – *Ахіллесова*

п'ята Лейбористської партії – державні витрати, які були суттєво роздуті у 2008 році, – останньому році, коли Лейбористська партія була при владі.

6. Паралельне іменування метафоричної основи використовується при перекладі текстів, побудованих на поширеній метафорі, коли згідно з міжмовними правилами потрібно замінити або структурно змінити метафору, а за характером інформації початковий образ потрібно зберегти.

It was courage that made us such a successful political force, but our journey must understand where it went wrong [23]. – Такою успішною політичною силою зробила нас мужність, проте ми маємо зрозуміти, де ми збилися зі шляху.

У політичному дискурсі широко використовується **метонімія**, яка забезпечує лаконізм викладу, створює стійкий образ, що дає можливість читачу чи слухачу виявляти приховану інформацію, сприяє сприйняттю політичних образів і підсилює їх.

Кондоліза Райс, попереджаючи про терористичну загрозу з боку Саддама Хусейна заявила: *The problem here is that there will always be some uncertainty about how quickly he can acquire nuclear weapons. But we don't want the smoking gun to be a mushroom cloud [9]. – Проблема полягає в тому, що завжди буде існувати певна невизначеність стосовно того, наскільки швидко він зможе заволодіти ядерною зброєю. Ми не хочемо, щоб звичайна зброя перетворилась на ядерний гриб.*

У цьому прикладі метонімія полягає в перенесенні назви за суміжністю форми атомної бомби і гриба, що виражається у висловлюванні “a mushroom cloud” – «хмара у формі гриба». Наводячи такий аргумент як можливе використання атомної бомби проти суперника, промовець утілює цей політичний евфемізм у метонімічну форму, відразу ж відсилаючи адресата до загального фонду знань про поняття атомної бомби, і в той же час зберігаючи власне політичне обличчя в результаті відмови від простої номінації знаряддя загрози.

У політичній промові досить часто використовується **антитеза**, як правило, для протиставлення своїх «правильних» дій з «неправильними» діями опонента задля впливу на думку аудиторії.

They write the checks and you get stuck with the bills, they get the access while you get to write a letter, they think they own this government, but we're here today to take it back [16]. – Вони виписують чеки, в той час коли ви не можете сплатити рахунки, перед ними відкриті всі двері, в той час як вам потрібно спочатку зібрати документи, вони вважають цю державу своєю, але ми зібрались тут сьогодні, щоб повернути її.

У цьому прикладі, узятому з передвиборної промови Барака Обами, прийом антитези допомагає політику не тільки протиставити різні групи людей, але й підкреслити парадоксальність ситуації, що склалася. Експресивність при перекладі зберігається, оскільки в українському варіанті речення антитеза також підкреслює прірву, що утворилась між робітниками і чиновниками.

Значну експресивність висловлюванню надає **епітет**. Будучи виразним засобом, що ґрунтується на виділенні якості, ознаки описуваного явища, епітет завжди суб'єктивний. Таким чином, епітети створюють необхідний емоційний

фон висловлювання, допомагають реципієнту виробити ставлення, вони також розраховані на певну реакцію одержувача.

"I couldn't work with the Yanukovich team, because they are corrupt guys," he said, adding that the Naftogaz of that era never seemed to push back on the price demands of Gazprom [15]. – «Я не зміг працювати з командою Януковича, бо вона складалася з корумпованих людей», – сказав він (А. В. Коболев. – С. М.), додавши, що Нафтогаз того часу ніколи не піддався б ціновим вимогам Газпрому.

Слово *corrupt* не тільки містить негативну конотацію, але й належить до книжної лексики, яка використовується в офіційних документах. Вона передбачає достовірність, офіційність отримуваної інформації й, отже, подає її в очах читача як об'єктивну. Таким чином, епітет *corrupt* не лише створює негативну оцінку, але й пропонує цю оцінку в якості офіційної, загальноновизнаної.

Одним з важливих засобів передачі експресивності є **гіпербола**, що за своєю семантичною організацією містить тільки ті семантичні ознаки лексем, які мають сему «ступінь».

"We will rid the world of the evil-doers," Mr. Bush said, adding a moment later, "They have roused a mighty giant, and make no mistake about it, we're determined" [20]. – «Ми позбавимо світ від злочинців, – сказав Буш, додавши трохи згодом, – Вони збудили могутнього велетня і не помилилися, ми переконані».

Слово *giant* само по собі містить гіперболізовану сему ступеня основної ознаки «розмір». Поєднання його зі словом *mighty* не тільки подвоює ступінь цієї ознаки, але й додає їй ще один ступінь ознаки «сила».

Зевгма розкриває іронічний зміст висловлювання. Гумористичний ефект досягається завдяки суперечності між схожістю синтаксичної структури частин висловлювання та їхньою семантичною різноманітністю.

Bush's Operation Thanksgiving was at once good politics for him and a good morale booster for the troops. Wearing an Army jacket and a winsome smile, the president was greeted with "Hoohs!" and cheers by the GIs [12]. – Операція Буша «День Подяки» була одночасно гарним політичним ходом для нього самого і гарним моральним стимулом для солдат. Президента, який з'явився перед військами у військовій формі та з чарівною посмішкою, солдати вітали криками «Ура!» і вигуками схвалення.

Літота сприяє актуалізації некатегоричності судження. Вона може також передавати обережність, з позиції якої автор робить ствердження.

No one gainsays the importance of training Iraqi police, so the refurbishment of the country's biggest police academy isn't unimportant [19]. – Ніхто не заперечує необхідність підготовки іракської поліції, тому відновлення найбільшої поліцейської академії країни не є несуттєвим.

Експресивність як посилення виразності зустрічається і на рівні синтаксису. Реакція синтаксису на наявність емоцій проявляється в змінах синтаксичних конструкцій.

При використанні **повтору** емоційний вплив здійснюється за допомогою логічного виокремлення того компонента висловлювання, до якого потрібно

привернути увагу. Паралельне розташування конструкцій робить висловлювання більш збалансованим, надає йому ритму, привертає увагу, а також зрівнює запаралелені компоненти за їхнім значенням для адресата.

Do not yield. Do not flinch. Stand up... We're Americans. We're Americans, and we'll never surrender. They will [21]. – *Не здавайтесь. Не відступайте. Підведіться... Ми – американці. Ми – американці, ніколи не здамося. Вони здадуться.*

У цьому висловлюванні Джона Маккейна присутнє не тільки комбінування прийомів анафоричного повтору і паралельних конструкцій, але й використання **парцеляції** – фігури, яка дозволяє втілити закінчену думку в природну форму через розчленування єдиної структури на складові частини. У результаті перерваної формальної зв'язок підсилює експресивність змісту висловлювання.

Градація – така побудова висловлювання, за якої кожна наступна частина містить підсилювальне чи послаблювальне змістово-експресивне значення.

And I accepted the job, sight unseen, motivated then by a single, simple, powerful idea – that I might play a small part in building a better America [16]. – *Нічого не знаючи про цю роботу, я погодився, натхненний єдиною, простою і великою ідеєю – що я можу зробити невеликий внесок у створення кращого майбутнього для Америки.*

Кожне наступне слово у виразі «єдина, проста і велика ідея» надає висловлюванню більшої емоційності, що підвищує виразність висловлювання.

Використовуючи **інверсію**, тобто порушення усталеного порядку слів у реченні, автор підсилює враження від висловлювання. Інверсія є ефективним засобом змістової акцентуації.

Abroad, Mr Bush's priority remains the war on terrorism: seeing through Iraq and continuing his battle to spread democracy in the Middle East [18]. – *А у зовнішній політиці основним пріоритетом Буша залишається війна з тероризмом: завершити в Іраку та продовжувати боротьбу за встановлення демократії далі на Близькому Сході.*

Еліпс використовується як засіб реалістичного відтворення розмовної мови, яка характеризує емоційний стан промовця, а також для створення довірливої атмосфери розповіді.

"The Kurds don't have Kirkuk." Not yet, anyway [11]. – *«Курди ще не захопили Кіркук». В усякому разі, поки.*

Риторичне питання відноситься до традиційних засобів вираження авторської оцінки. Ця фігура має за мету стимулювати думку аудиторії через актуалізацію змісту певної частини висловлювання. Риторичне питання дозволяє підвищити загальний емоційний тон висловлювання задля підсилення його прагматичного ефекту.

Those who are lucky enough to obtain a satellite dish can receive programs from all over the world as well as independent, Arab-run news channels like Al-Jazeera. And will the type of young man drawn to extremist groups be likely to sit around watching TV? [7] – *Ті, кому пощастило дістати супутникову тарілку, можуть*

приймати програми з усього світу, в тому числі й передачі незалежних арабських каналів новин, таких як Аль Джазіра. А чи буде молодь, що приєдналася до екстремістських угруповань, просиджувати біля телевізора?

Питання зі зворотним змістом може бути використане для підвищення емоційного тону висловлювання, повідомляючи імпліцитний зміст через трансформацію питальної форми у стверджувальну, розповідну.

“Crisis? What crisis? The 1,000 wealthiest people in the UK are now worth £547bn, not counting what’s in their bank accounts, according to the latest Sunday Times Rich List” [22]. – «Криза? Яка криза? Згідно зі списком, опублікованим у Сандей Таймз, 1000 найбагатших людей Великобританії коштують 547 мільярдів фунтів стерлінгів, і це не враховуючи кошти на їхніх банківських рахунках.»

Слово «crisis» у будь-якому контексті має негативну конотацію. Проте, у цьому прикладі риторичні питання під впливом контексту передають подив і позитивну авторську оцінку того, що дуже багаті люди Об’єднаного Королівства не помічають економічної кризи.

Отже, образні засоби є дієвим знаряддям впливу на аудиторію, особливо у політичному дискурсі. Мова, у якій використовуються тропи і фігури, є цікавішою для сприйняття. На думку А. П. Чудинова, використання їх у політичній комунікації є засобом відображення свідомих чи підсвідомих уявлень комунікантів про політичну реальність [5, 123]. Для їх точного перекладу потрібно враховувати не тільки політичну ситуацію в англійській країні, але й відповідні культурно-історичні реалії. Крім того, Т. М. Лобанова наголошує на необхідності визначати адекватність перекладу не шляхом порівняння оригінального та перекладеного текстів, а шляхом зіставлення реакції отримувачів тексту перекладу й оригіналу [3, 227]. Урахування вказаних моментів допомагає визначити стратегію перекладу: зберегти, змінити чи перебудувати вихідну одиницю, щоб не втратити рівень експресії оригіналу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дитрих О. В. Языковые средства в сфере политики: метафора / О. В. Дитрих // Славянское сознание и самосознание: проблема рубежей : материалы III Праславянских чтений, 24 мая 1999 г. – Красноярск, 1999. – С. 60–67.
2. Казакова Т. А. Практические основы перевода. English – Russian / Т. А. Казакова. – СПб. : Издательство «Союз», 2001. – 320 с. – (Серия «Изучаем иностранные языки»).
3. Лобанова Т. Н. Проблема перевода политических текстов в лингвопрагматическом аспекте (на материале газет КНР) / Т. Н. Лобанова // Научно-технические ведомости СПбГПУ. Гуманитарные и общественные науки. – 2013. – № 2. – С. 226–230.
4. Самарина И. В. Прагматический аспект функционирования политической метафоры в политическом дискурсе / И. В. Самарина // Личность, речь и юридическая практика : сборник научных трудов. – Вып. 14. – Ростов-на-Дону : ДЮИ, 2011. – С. 257–264.
5. Чудинов А. П. Политическая лингвистика : учеб. пособие / А. П. Чудинов. – 4-е изд. – М. : Флинта : Наука, 2012. – 256 с.
6. Шадаева Л. И. Когнитивные и дискурсивные особенности метафоры в аргументативе современного английского языка (на материале текстов речей А. Линкольна) : дис. ... канд. фил. наук : 10.02.04 / Шадаева Лада Иннокентьевна. – Иркутск, 2004. – 162 с.

7. Ali L. A Big Budget Anti-Suicide Bombing PSA [Electronic resource] / L. Ali // Newsweek. – 2006. – June 20. – URL: <http://europe.newsweek.com/big-budget-anti-suicide-bombing-psa-110617?rm=eu> (access date: 17.07.2017).
8. Armstrong J. Labour opens the bar to schmooze with business [Electronic resource] / J. Armstrong // Otago Daily Times. – 2015. – May 09. – URL: <http://www.odt.co.nz/news/politics/341631/labour-opens-bar-schmooze-business> (access date: 17.07.2017).
9. Blitzer W. Search for the ‘smoking gun’ [Electronic resource] / W. Blitzer // CNN. – 2003. – January 10. – URL: <http://edition.cnn.com/2003/US/01/10/wbr.smoking.gun> (access date: 17.07.2017).
10. David Cameron’s speech in full [Electronic resource] // BBC News. – 2010. – October 06. – URL: <http://www.bbc.com/news/uk-politics-11485397> (access date: 17.07.2017).
11. Dehghanpishen B. Refereeing in Hell full [Electronic resource] / B. Dehghanpishen // Newsweek. – 2004. – January 19. – URL: <http://europe.newsweek.com/refereeing-hell-125709?rm=eu> (access date: 17.07.2017).
12. Fineman H. The Right Stuffing [Electronic resource] / H. Fineman // Newsweek. – 2003. – August 12. – URL: <http://europe.newsweek.com/right-stuffing-131877?rm=eu> (access date: 17.07.2017).
13. Foster J. B. Financial Implosion and Stagnation [Electronic resource] / J. B. Foster, F. Magdoff // Monthly Review. – 2008. – Vol. 60. – Issue 07 (December). – URL: <http://monthlyreview.org/2008/12/01/financial-implosion-and-stagnation> (access date: 17.07.2017).
14. Gordon Brown’s speech to US Congress [Electronic resource] // The Guardian. – 2009. – March 4. – URL: <https://www.theguardian.com/world/2009/mar/04/gordon-brown-speech-to-congress> (access date: 17.07.2017).
15. Hakim D. With Gas Cut Off, Ukraine Looks West [Electronic resource] / D. Hakim // The New York Times. – 2014. – November 9. – URL: <http://www.nytimes.com/2014/09/12/business/international/with-gas-cut-off-ukraine-looks-west.html> (access date: 17.07.2017).
16. Illinois Sen. Barack Obama’s Announcement Speech [Electronic resource] // The Washington Post. – 2007. – February 10. – URL: <http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2007/02/10/AR2007021000879.html> (access date: 17.07.2017).
17. Jones O. Low pay and high rent: is work really the route out of poverty in Tory Britain? [Electronic resource] / O. Jones // The Guardian. – 2015. – May 5. – URL: <http://www.theguardian.com/politics/2015/may/06/low-pay-high-rent-work-poverty-employment-general-election-chingford> (access date: 17.07.2017).
18. Micklethwait J. A kinder, gentler Bush? [Electronic resource] / A. Micklethwait // The Economist. – 2004. – November 17. – URL: <http://www.economist.com/node/3372453> (access date: 17.07.2017).
19. Nordland R. Iraq’s Police Problem: Too Many Shia? [Electronic resource] / R. Nordland // Newsweek. – 2006. – June 29. – URL: <http://europe.newsweek.com/iraqs-police-problem-too-many-shia-111047?rm=eu> (access date: 17.07.2017).
20. Purdum T. S. After the Attacks: the White House; Bush Warns of a Wrathful, Shadowy and Inventive War [Electronic resource] / T. S. Purdum // The New York Times. – 2001. – September 17. – URL: <http://www.nytimes.com/2001/09/17/us/after-attacks-white-house-bush-warns-wrathful-shadowy-inventive-war.html?pagewanted=all> (access date: 17.07.2017).
21. Spillius A. John McCain likens himself to Winston Churchill [Electronic resource] / A. Spillius // The Telegraph. – 2008. – March 8. – URL: <http://www.telegraph.co.uk/news/1581151/John-McCain-likens-himself-to-Winston-Churchill.html> (access date: 17.07.2017).
22. Sunday Times Rich List: Britain’s richest double their wealth in 10 years [Electronic resource] // The Guardian. – 2015. – April 26. – URL: <https://www.theguardian.com/business/2015/apr/26/crisis-what-crisis-britains-richest-double-their-wealth-in-10-years> (access date: 17.07.2017).
23. Wintour P. Ed Miliband to say Labour was wrong over boom and bust [Electronic resource] / P. Wintour // The Guardian. – 2010. – September 28. – URL: <http://www.theguardian.com/politics/2010/sep/28/ed-miliband-labour-recession> (access date: 17.07.2017).

ВОСПРОИЗВЕДЕНИЕ ЭКСПРЕССИВНОСТИ ОБРАЗНЫХ СРЕДСТВ ПРИ ПЕРЕВОДЕ ТЕКСТОВ ПОЛИТИЧЕСКОГО ДИСКУРСА

Сергей Моркотун

Чем более открыта и демократична жизнь общества, тем больше внимания уделяется языку политики. Он подвержен изменениям в зависимости от исторической эпохи: одни слова и выражения исчезают из активного употребления, на их место приходят другие. Данный процесс обусловлен попыткой политических сил подчеркнуть новизну политической системы, своих взглядов и убеждений, а также сохранить влияние над аудиторией. Эти попытки в текстах политического дискурса выражаются эксплицитно и имплицитно. Перевод таких текстов часто вызывает трудности, поскольку их лексический и грамматический состав требует тщательного подбора эквивалентов перевода.

Ключевые слова: *политический дискурс, экспрессия, тропы, образность, СМИ, стратегии перевода.*

REPRODUCTION OF EXPRESSIVENESS OF IMAGE-BEARING EXPRESSIONS TRANSLATING TEXTS OF POLITICAL DISCOURSE

Serhiy Morkotun

The more open and democratic the life of society is, the more attention is paid to the language of politics. It is subjected to changes depending on the historical period: some words and expressions disappear from active use, others take their place. This process is caused by attempt of political forces to emphasize the novelty of the political system, their views and beliefs, and to maintain their impact on the audience. In the texts of political discourse these attempts are expressed explicitly and implicitly. Translation of such texts often causes difficulties, because their lexical and grammatical composition requires careful selection of translation equivalents.

Keywords: *political discourse, expression, tropes, figurativeness, mass media, translation techniques.*

Стаття надійшла до редакції 10.09.2017

Прийнято до публікації 29.10.2017